

KORRALDUS

16.03.2023 nr DM-116526-25

Keskkonnaloa nr L.MK/323997 väljastamine Pitsalu liivakarjääris

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõuaseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 ning tuginedes Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 14.12.2022 otsusele nr 57 ja taotleja 26.10.2022 esitatud taotlusele nr DM-116526-8, **otsustan:**

1.1. muuta KMG OÜ (registrikood 16196755) Pitsalu liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaluba nr L.MK/323997;

1.2. keskkonnaloasse viia sisse järgmised muudatused:

1.2.1. Keskkonnaloa kehtivuse lõppemise kuupäev 28.08.2028.

1.2.2. Loalt eemaldada kõrvaltingimused nr-d 1, 2, 4, 6.

1.2.3. Kõrvaltingimust nr 3 muuta järgmiselt: Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, tuleb karjääris kasutatavaid teid ja valmistoodangu puistanguid kasta või töödelda pidevalt vastavate vahenditega õhusaaste leviku vältimiseks. Kui kaevandamist (MaaPS § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta.

1.3. avalikustada KMG OÜ keskkonnaloa nr L.MK/323997 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded;

1.4. korraldus jõustub KMG OÜ-le teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr L.MK/323997 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr L.MK/323997 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

KMG OÜ (registrikood 16196755, aadress Betooni tn 28, Lasnamäe linnaosa, Tallinn, Harju maakond, Eesti) esitas 15.07.2022 Keskkonnaametile Pitsalu liivakarjääri keskkonnaloa nr L.MK/323997 muutmise taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS

15.07.2022 menetluse nr M-116526 juurde, nõuetekohane taotlus esitatud 26.10.2022).

KMG OÜ-le kuulub keskkonnaluba nr L.MK/323997 Pitsalu liivakarjääris ehituskruusa, ehitus- ja täiteliiva kaevandamiseks. Keskkonnaluba kehtib kuni 28.08.2023. Ettevõtte taotleb maavara kaevandamise loa nr L.MK/323997 kehtivusaja pikendamist 15 aasta võrra ja keskkonnaloalt kõrvaltingimuse nr 6 eemaldamine, mis ei ole asjakohane kuna selle täitmine ei ole võimalik.

Pitsalu liivakarjäär asub Pärnu maakonnas Põhja-Pärnumaa vald Pitsalu külas. Pitsalu mäeeraldis ja teenindusmaa asuvad eramaal katastriüksustel Kubja (18801:003:0057) ja Raudepere (18801:003:0029). Mäeeraldis pindala on 3,61 ha ja teenindusmaa pindala 5,08 ha. Olemasolev mäeeraldis hõlmab täielikult Pitsalu liivamaardla (registrikaart nr 0920) ehituskruusa aktiivse tarbevaru 1 plokki, ehitusliiva aktiivse tarbevaru 2 plokki ning täiteliiva aktiivse tarbevaru 3 plokki.

Pitsalu liivakarjääri mäeeraldis pindala on 3,61 ha ja selle teenindusmaa pindala 5,08 ha. Seisuga 30.06.2022 on taotletava mäeeraldis piires ehituskruusa aktiivne tarbevaru 16,30 tuh m³, millest kaevandatav varu on 13,3 tuh m³, ehitusliiva aktiivne tarbevaru on 31,401 tuh m³, millest kaevandatav on 31,401 tuh m³, täiteliiva aktiivne tarbevaru on 42,10 tuh m³ ja kaevandatav varu on 41,10 tuh m³. Kaevandatava varu keskmine tootmismahut on 15 tuh m³ ning kaevandatava katendi kogus (s.h mulla kogus) on 13 tuh m³. Kaevandatud maa korrastatakse metsamaaks.

Riigilõiv 500 eurot on tasutud 30.08.2022 riigilõivuseaduse § 36² lõike 2 kohaselt.

Pitsalu mäeeraldis asub Audru-Lavassaare-Vahenurme riigimaantee ja endise Lavassaare-Tootsi turbaraudtee ristumiskohalt ~200 m kagus. Mäeeraldis teenindusmaa läänepiir külgneb katastriüksusega „19103 Audru-Lavassaare-Vahenurme tee“ (18801:003:0040) ja mäeeraldis kattub Audru-Lavassaare-Vahenurme riigimaantee kaitsevööndiga.

Lähim elamu, Liiva kinnistu (katastriüksus 18801:003:0021) jääb mäeeraldis põhjapiirist ~ 300 m põhja poole.

Pitsalu liivakarjäärist 750 m ida suunas on III kaitsekategooria linnu (teder (*Tetrao tetrix*; KLO9129633) leiukoht ning 1,24 km kaugusele loode suunas jäävad III kaitsekategooria lindude (sookurg (*Grus grus*; KLO9116988), teder (KLO9117016) ja öösorr (*Caprimulgus europaeus*; KLO9116951)) leiukohad.

Lähim Natura 2000 võrgustiku ala, Lavassaare looduskaitseala (KLO1000645) jääb Pitsalu liivakarjäärist ligikaudu 1,9 km kaugusele.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi KeÜS) § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja

kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnavalua muutmise taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on lokaalse mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnavalua muutmise taotluse menetlusse võtmine on avalikustatud 08.11.2022 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 08.11.2022 kirjaga nr DM-116526-10 keskkonnavalua taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Vastavalt maapõuaseaduse (edaspidi MaaPS) § 49 lõikele 6 saatis Keskkonnaamet 08.11.2022 kirjaga nr DM-116526-11 keskkonnavalua muutmise taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks mäeeraldise asukoha kohalikule omavalitsusele (Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus) arvamuse andmise tähtajaga kaks kuud.

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus edastas 14.12.2022 Keskkonnaametile Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu seisukoha, millega nõustuti keskkonnavalua nr L.MK/323997 muutmise taotlusega (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 16.12.2022 nr DM-116526-16).

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnavalua taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 21 sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnavalua muutmise taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on lokaalse mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Kooskõlas MaaPS § 1 lõigetega 3 ja 4, HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 01.02.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks keskkonnavalua muutmise korralduse eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates.

Ettepanekuid ja/või vastuväiteid ei esitatud.

HMS § 49 lõikest 1 tulenevalt on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib avatud menetluse

korras antav õigusakt puudutada, õigus määratud tähtaja jooksul esitada menetlust läbiviivale haldusorganile eelnõu või taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Keskkonnaamet küsis 31.01.2023 kirjaga nr DM-116526-20 menetlusosalistelt arvamust või vastuväiteid keskkonnanaloo muutmise eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus andis nõusoleku 07.02.2023 kirjaga nr 6-2/3010-4 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 08.02.2023 DM-116526-23).

Maa-amet saatis 09.02.2023 parandus ettepanekud Pitsalu liivakarjääri keskkonnanaloo muutmise otsuse eelnõule (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 09.02.2023 DM-116526-24). Keskkonnamet viis viidatud parandused sisse.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi nimetatud KeHJS) § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi nimetatud KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (edaspidi KMH määrus).

KMH määruse § 1 lg 1 ja § 3 p 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama KMH algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 07.02.2023 kirjaga nr DM-116526-22 „Pitsalu liivakarjääri keskkonnanaloo muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise” algatamata keskkonnamõju hindamise keskkonnanaloo muutmise taotluse menetluse käigus.

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnanaloo andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1. muudetav keskkonnanaloo nr L.MK/323997 annab KMG OÜ-le Pitsalu liivakarjääri mäeeraldisel õiguse alljärgnevaks:

- maavara kaevandamiseks.

3.2. Õiguslik alus

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS erisusi.

Vastavalt MaaPS § 49 lõikele 1 esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri nimistu volitatud töötaja (Maa-ameti 30.11.2021 kiri nr 9-3/21/18928-2 ja 01.09.2022 kiri nr 9-3/21/18928-4).

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. KMG OÜ-le ei ole seisuga 30.01.2023 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Maakatastriseaduse § 18¹ lõike 10 järgi peab maavara (v.a turba) kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve olema mäetööstusmaa. Vastavalt maakatastriseadusele § 18² lõike 4 kohaselt katastriüksusele, millele on välja antud maavara kaevandamise luba, määratakse kaevandamisloast tulenevalt mäetööstusmaa või turbatööstusmaa sihtotstarve.

Tulenevalt MaaPS § 50 lõikest 6 tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35 tähenduses. Kaevandamisjäätmeid Pitsalu liivakarjääris jäätmeseaduse mõistes ei teki, seega ei ole kaevandamisjäätmekava koostamine vajalik.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõige 2 punkt 5 alusel märgitakse kaevandamisloa lahtrisse „Kõrvaltingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ja kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Kaevandamisloaga reguleeritakse vaid mäeeraldises ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Kehtivas keskkonnaloas nr L.MK/323997 on järgmised kõrvaltingimused:

1. Kaevandamiseks kasutatava maa sihtotstarbeks tuleb määrata mäetööstusmaa.
2. Kaevandaja peab järgima kehtestatud müra piirnorme.
3. Vajadusel tuleb arendajal kasutusele võtta tolmu levikut piiravad meetmed (niisutamine).
4. Vältimaks, et kaevandamisel ei satuks kütust ja õli pinnasesse ja vette, peab seadmete ja masinate tankimine ja remont toimuma selleks ettenähtud teenindusplatsil.
5. Korrastatud mäeeraldisel ja selle teenindusmaal ei tohi metsa püsima jäämise tagamiseks põhjavee tase vegetatsiooniperioodil tõusta kõrgemale kui 0,7 m sügavuseni maapinna madalamast kohast.
6. Loa omanikul tuleb teostada enne maavaravaru väljamise alustamist ja sellele järgneval kolmel aastal kaks korda aastas (jaanuar-veebruar – põhjaveetaseme talvine miinimum ning juuli-august – põhjaveetaseme suvine miinimum) ning kaebuse korral veetaseme seire mäeeraldisele kõige lähemal paiknevas kaevus Liiva kinnistul (katastritunnus 18801:003:0021). Mõõtmisel tuleb määrata veetaseme absoluutne kõrgus ja kirjeldada mõõtmise viisi ning mõõtmise täpsus peab olema +/- 0,1 m. Keskkonnaametil on õigus seire sagedust muuta.
7. Juhul, kui veetase lähiümbruse kaevudes langeb Pitsalu liivakarjääri kaevandustegevuse tõttu, tuleb maavara kaevandamisloa omanikul enda kuludega hiljemalt kahe kuu jooksul tagada mõjutatud kaevust vee kättesaadavus, rajada mõjutatud kinnistule uus puurkaev või muuta tegevust selliselt, et veetase mõjutatud kaevus taastub.

Keskkonnaamet eemaldab keskkonnaloalt kõrvaltingimuse nr 6. Kõrvaltingimusega määratud seiret ei ole võimalik teostada, kuna Liiva kinnistul asub kaev suleti ja seal ei olnud võimalik teostada veetaseme mõõtmisi. Seire mitte toimumist ja selle toimumise edasist võimatust on kinnitatud Keskkonnainspektsiooni 27.07.2017 korrakaitseaduse § 23 alusel toimunud Lemminkäinen Eesti AS (KMG OÜ varasem ärinimi) kaevandustegevuse ja keskkonnakaitsealistest nõuetest kinnipidamise kontrollimisel. Objekti kontrollimise protokollis nr 1074002 on kaevandamise nõuetest kinnipidamise kontrolli osas märgitud: „Kontrolli käigus kontrolliti kaevu olemasolu Liiva kinnistul; kaevu maapealne osa oli likvideeritud ja kinnistu omaniku sõnul tal veega probleeme ei ole olnud ning ei soovi, et keegi teda enam sellel teemal tülitaks. Loa täiendav tingimus p 6 ei ole enam asjakohane ning sellekohane info edastatakse loahaldurile.“

Lisaks Keskkonnaamet muudab/kaasajastab järgmised kõrvaltingimused:

Keskkonnaamet eemaldab kõrvaltingimuse nr 1, kuna tegemist on töötava karjääriga ning maa sihtotstarve on muudetud. Lisaks eemaldatakse kõrvaltingimused nr 2 ja 4, kuna tegemist on otsekohalduvate nõuetega.

Kõrvaltingimust nr 3 muudetakse järgmiselt:

Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, tuleb karjääris kasutatavaid teid ja valmistoodangu puistanguid kasta või töödelda pidevalt vastavate vahenditega õhusaaste leviku vältimiseks. Kui kaevandamist (MaaPS § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta.

Tulenevalt aktsiaseltsi Tootsi Turvas 08.11.2022 kirjast lisab Keskkonnaamet keskkonnaloale järgmise kõrvaltingimuse:

Kaevandamine Pitsalu liivakarjääris ei tohi kahjustada Tammi katastriüksusel (18801:003:0105) asuvat teed.

3.4. Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Aktsiaselts Tootsi Turvas saatis 08.11.2022 kirja nr KES 1-11/14 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 09.11.2022 nr DM-116526-12), kus sooviti, et keskkonnaloale lisatakse kõrvaltingimus selle kohta, et kaevandamine liivakarjääris ei tohi kahjustada aktsiaseltsi Tootsi Turvas Tammi katastriüksusel (18801:003:0105) asuvat teed.

Transpordiamet saatis 11.11.2022 kirja nr 7.1-7/22/25492-2 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 14.11.2022 nr DM-116526-13) ning tõi välja järgmise:

- riigitee 19103 Audru – Lavassaare – Vahenurme äärmise sõiduraja välimine serv jääb olemasoleva mäeeraldise ning selle teenindusmaa lääneservast vastavalt ~17,5 m ning ~1,5 m kaugusele;
- olemasolev maavara väljaveoks sobilik tee paikneb riigitee 19103 km 20,17;
- teenindusmaale riigitee teekaitsevööndis on ladustatud karjäärist kooritud pinnast. Pinnasevallid piiravad nähtavust ning ohustavad riigitee korrakohast kasutamist. Selline tegevus on EhS § 70 lg 2 kohaselt keelatud ning vall tuleb EhS 72 lg 2 alusel kõrvaldada.

Transpordiamet nõustub Pitsalu liivakarjääri maavara kaevandamise loa pikendamisega 15 aasta võrra, tingimusel, et kasutatakse olevat maavara väljaveoteed ning likvideeritakse nähtavust piirav osa vallist.

Keskkonnaamet edastas 17.11.2022 kirjaga nr DM-116526-14 aktsiaseltsi Tootsi Turvas ja Transpordiameti kirja KMG OÜ-le arvamuse avaldamiseks. KMG OÜ nõustus 21.11.2022 kirjaga nr 138/2022 aktsiaseltsi Tootsi Turvas tingimusega ja Transpordiameti seisukohaga.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Maaeraldise plaan
3. Labilõiked

Teadmiseks: aktsiaselts Tootsi Turvas, KMG OÜ, Osaühing Valga Puu, Osaühing Vesmel

Janno Kuusik
spetsialist
maapõuebüroo